

Lakimies 2018

Artikkeleita

Artikel • Articles

- Alén-Savikko, Anette – Ballardini, Rosa – Pihlajarinne, Taina: Tekoälyn tuotokset ja omaperäisyysvaatimus – kohti koneorientoitunutta tekijänoikeutta? .....* 975
- Produkte künstlicher Intelligenz und Originalität – in Richtung maschinenorientiertes Urheberrecht*
- Automated content production and originality in copyright law – towards a machine-oriented regime?
- Björkroth, Tom – Mylly, Tuomas – Vuorinen, Jarkko: Alustatalous, kilpailu-oikeus ja kilpailun taloustiede – hienosäätöä vai paradigman muutos? .....* 311
- Plattform-Ökonomie, Wettbewerbsrecht und die Wirtschaftswissenschaft des Wettbewerbs – Feineinstellung oder Paradigmaänderung?*
- Platform economy, competition law and the economics of competition – small change or a paradigm shift?
- Huhta, Kaisa: Toimitusvarmuus energiamurroksessa – valtio turvaamaan sähkötehon riittävyttä? .....* 412
- Versorgungssicherheit bei der Energiewende – soll der Staat ausreichende Stromkapazität sicherstellen?*
- Security of supply in the energy transition – the role of the State in ensuring adequate generation capacity?
- Hyvönen, Salla: Vakuutussopimusoikeuden eurooppalaistuminen kansainvälisen yksityisoikeuden keinoin – massariskien ongelma.....* 698
- Europäisierung des Versicherungsvertragsrechts – das Problem von Massenrisiken*
- Europeanisation of insurance contract law – The problem of mass risks
- Jukka, Leena: Sidosyksikön oikeudellinen asema ja tehokkuus julkisissa hankinnoissa – milloin kilpailuttaminen ei kannata? .....* 343
- Die rechtliche Stellung und Effektivität der In-House-Vergabe bei öffentlichen Aufträgen – wann lohnt sich das Ausbietungsverfahren nicht?*
- Legal status and efficiency of in-house procurement – when is public procurement inefficient?
- Kemppinen, Heikki – Siro, Jukka: Oikeuskäytäntöön viittaaminen korkeimman oikeuden ennakkopäätöksissä.....* 493

<i>Verweisungen auf Rechtspraxis in den Präzedenzien des Obersten Gerichts Finnlands</i>	
References to precedents in the case-law of the Supreme Court	
Kimpimäki, Minna: Sukupuoliyhteys lapsen kanssa – raiskaus vai ei?.....	677
<i>Geschlechtsverkehr mit einem Kind: Vergewaltigung oder nicht?</i>	
Sexual intercourse with a child: Rape or not?	
Koivisto, Ida: Ohjattua vapautta? Itsemääräämisoikeus hallinnan välineenä.....	627
<i>Gesteuerte Freiheit? Selbstbestimmungsrecht als Kontrollmittel</i>	
Managed autonomy? The right of self-determination as a means of control	
Koulu, Riikka: Digitalisaatio ja algoritmit – oikeustiede hukassa?	840
<i>Digitalisierung und Algorithmen – Rechtswissenschaft ratlos?</i>	
Digitalisation and algorithmic decision making – jurisprudence at a crossroads?	
Kuoppamäki, Petri: Määräävän markkina-aseman väärinkäyttö digitaalisilla markkinoilla – mikä muuttuu?.....	996
<i>Missbrauch der marktbeherrschenden Stellung auf dem digitalen Markt – was ändert sich?</i>	
Abuse of dominant position in digital markets – what changes?	
Kurki, Visa: Ei vain oikeuskelpoisuutta – oikeussubjektikäsitteemme ongelmia ja uudelleenarviointia	469
<i>Nicht nur Rechtsfähigkeit – Probleme und Neueinschätzungen unserer Rechtssubjektvorstellung</i>	
Not only legal capacity – Problems and re-evaluation of our conception of legal personhood	
Kurki, Visa: Voiko tekoäly olla oikeussubjekti?	820
<i>Kann künstliche Intelligenz ein Rechtssubjekt sein?</i>	
Can an artificial intelligence be a legal person?	
Lammi, Sonja: Törkeän henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen valmistelua koskevan kriminalisoinnin hyväksyttävyyden	541
<i>Die Annehmbarkeit der Kriminalisierung der Vorbereitung eines Verbrechens gegen Leib und Leben</i>	
Acceptability of the criminalisation of preparing a serious crime on life or health	
Lindroos-Hovinheimo, Susanna: Henkilötietojen suoja EU-oikeudessa – yksityisyyttä yhteisön kustannuksella?	52
<i>Der Schutz der Personaldaten im EU-Recht – Privatsphäre auf Kosten der Gemeinschaft?</i>	

Protection of personal data in European law – Privacy at the expense of the community?	
Linna, Tuula: Sustainability ja prosessit – kestävä siviiliprosessi-oikeutta?.....	651
<i>Sustainability und Prozesse – tragfähiges Zivilprozessrecht?</i>	
Sustainability and procedure – sustainable civil proceedings?	
Luukkonen, Marja: Sijoittajan tietämisvelvollisuus – osa I.....	200
<i>Die Kenntnispflicht des Investors – Teil I</i>	
Investor's duty to know and understand – Part I	
Luukkonen, Marja: Sijoittajan tietämisvelvollisuus – osa II.....	387
<i>Die Kenntnispflicht des Investors – Teil II</i>	
Investor's duty to know and understand – Part II	
Mähönen, Jukka: Hajauttaminen, digitalisaatio ja osuustoiminta	928
<i>Dezentralisierung, Digitalisierung und Genossenschaften</i>	
Decentralisation, digitalisation and cooperativism	
Mäihäniemi, Beata – Asp, Aapo – Band, Anna: Työelämätaitojen opettaminen ja oppiminen juristikoulutuksessa vastauksena digitalisaatioon	1024
<i>Das Lehren und Lernen von Kompetenzen im Berufsleben in der Juristenschulung als Antwort auf die Digitalisierung</i>	
Teaching and learning legal work skills as a response to digitalisation	
Mäki-Petäjä-Leinonen, Anna: Päämies rationaalisen toimijana – teoriaa ja käytäntöä edunvalvonnassa olevan ihmisen itsemääräämis-oikeudesta	3
<i>Eine Person unter Vormundschaft als rationaler Akteur – Perspektiven der Selbstbestimmung in Theorie und Praxis der Vormundschaft</i>	
A person under guardianship as a rational actor – Perspectives of self-determination in the theory and practice of guardianship law	
Nieminen, Liisa: Eduskunnan oikeusasiamies ”pienen ihmisen” asialla – joustavuutta vai hampaattomuutta näkökulmasta riippuen?	143
<i>Der Justizbeauftragte des Parlaments auf Seite des ”kleinen Menschen” – Flexibilität oder Zahnlosigkeit?</i>	
Parliamentary Ombudsman as support to the vulnerable – flexible or toothless institution?	
Norr, Joonas: Perusoikeudet, kohtuus, hyvä tapa ja sopimus oikeudellisen kokonaisharkinnan kontrolloitavuus.....	177
<i>Grundrechte, Gerechtigkeit, gute Sitten und Kontrolle des vertragsrechtlichen Gesamtermessens</i>	

Constitutional rights, fairness, morals and the control of contract law discretion	
Pekkarinen, Elina: Kontekstuaalinen lähestymistapa Euroopan ihmisoikeussopimuksen tulkintaan ja ihmisoikeustuomioistuimen tulkintaetiikkaan.....	29
<i>Kontextueller Ansatz zur Interpretation der Europäischen Menschenrechtskonvention und zur Interpretationsethik des Europäischen Gerichtshofs für Menschenrechte</i>	
Contextual approach to the interpretation of the European Convention on Human Rights and to the interpretative ethics of the European Court of Human Rights	
Pöysti, Tuomas: Kohti digitaalisen ajan hallinto-oikeutta.....	868
<i>In Richtung Verwaltungsrecht des digitalen Zeitalters</i>	
Towards administrative law in the digital era	
Raitasuo, Santtu: Ideologinen laintulkinta vero-oikeudessa.....	363
<i>Ideologische Gesetzesauslegung im Steuerrecht</i>	
Ideological interpretation in tax law	
Riekkinen, Juhana: Verkkopetoksista ja todistelusta.....	75
<i>Über Internetbetrug und Beweisführung</i>	
On online fraud and evidence	
Tarkka, Anna-Stiina: Näyttökynnys hallintoprosessissa.....	516
<i>Beweisschwelle im Verwaltungsprozess</i>	
Standard of proof in administrative judicial procedure	
Viljanen, Mika: Robotteja vakuuttamassa: autonomiset alukset esimerkkeinä	954
<i>Das Versichern von Robotern – autonome Wasserfahrzeuge als Beispiel</i>	
Insuring robots – autonomous vessels as an example	
Voutilainen, Tomi: Chatbot-sovellus osana viranomaisten neuvontapalveluja.....	904
<i>Chatbot-Applikationen als Teil des Beratungsdienstes der Behörden</i>	
Chatbot applications as a part of authorities' advisory services	

Katsauksia ja pienempiä kirjoituksia

Rundschau und kleinere Schriften • Reviews and Smaller Writings

Esko, Timo: Suomalaisen oikeuselämän murros 1970-luvulla.....	112
--	-----

<i>Der Bruch im finnischen Rechtsleben in den 1970er Jahren</i> Transformation of Finnish legal practices in the 1970's	
<i>Karjalainen, Katja – Linnanmäki, Kirsikka – Mikkilä, Tanja – Mustasaari, Sanna – Mäki-Petäjä-Leinonen, Anna: Lainopillinen ja yhteiskuntatieteellisesti painottunut tutkimus – yhtä perhettä .....</i>	727
<i>Rechtsdogmatische und sozialwissenschaftlich betonte Forschung – eine Familie</i> Legal research and social science – All in the family	
<i>Leino-Sandberg, Päivi: EU:n lakimieskunta unionin kriisien ratkaisijana .....</i>	1060
<i>Die Juristenschaft der EU als Loser der Krisen der Union</i> The role of the EU legal profession in the resolution of Union-level problems	
<i>Leino-Sandberg, Päivi: Jotain rajaa! Voiko EU tehdä ihan mitä vaan? – Juristin roolista Euroopan intergraatioprosessissa .....</i>	567
<i>Alles hat seine Grenzen! Kann die EU machen was sie will?</i> Give us a break! Can the EU really do what it wants? – Role of lawyers in European intergration	
<i>Loisa, Marko: Syyttäjälaitoksen ja yleisten tuomioistuinten lainkäyttöön digitalisaatio aineistopankkihankkeessa .....</i>	1079
<i>Die Digitalisierung der Arbeit der Staatsanwaltschaft und der ordentlichen Gerichte im Datenbankprojekt (AIPA)</i> The digitalisation of the general courts and prosecution offices in the AIPA (materials database) project	
<i>Melander, Sakari: Rikosoikeus kaikkien oikeutena.....</i>	574
<i>Strafrecht als Recht für alle</i> Criminal justice as justice for all	
<i>Miklóssy, Katalin: Oikeusvaltion ahdinko vai yhteen sopimattomat ..... käsitteet? Tarkastelussa itaiset EU-maat</i>	1066
<i>Der Rechtsstaat in Not oder unvereinbare Begriffe? Ostliche EU-Länder im Blick</i> Rule of law in distress, or conceptual disconnect? Eastern EU Member States under scrutiny	
<i>Norros, Olli: Koskeeko vakuutuksenantajan oikeus suojeleuhjevähennykseen myös pelastamiskustannusten korvausta?.....</i>	720
<i>Gilt das Recht des Versicherungsträgers zur Herabsetzung von Schutzanordnungen auch für die Kompensation von Rettungskosten?</i> Does an insurer's right to deduction for safety instructions cover also its liability for rescue costs?	

<i>Oker-Blom, Max – Aalto-Setälä, Minna: Pelkistetyt pakkaukset, tavaramerkkioikeudet ja ”nudging”-tyyppinen lainsäädäntö.....</i>	240
<i>Vereinfachte Verpackungen, Warenzeichen und ”Nudging”-Gesetzgebung</i>	
Generic packaging, trademarks, and nudge regulation	
<i>Raitasuo, Santtu: Verotutkimuksen intressiristiriidat.....</i>	227
<i>Interessenskonflikte der Steuerforschung</i>	
Conflicts of interest in tax research	
<i>Salminen, Jaakko: Sopimusinstituutio ja globaalin tuotannon järjestelmä.....</i>	1073
<i>Die Institution des Vertrags und die Organisation globaler Produktion</i>	
The institution of contract and the mechanisms of global production	
<i>Tarasti, Lauri: Yhdistymisvapaus yhteisöoikeuden puristuksessa.....</i>	432
<i>Vereinigungsfreiheit im Druck des Gesellschaftsrechts</i>	
Freedom of association in the clench of corporate law	
<i>Tuori, Kaarlo: Oikeus: vallan väline vai pidäke? .....</i>	1047
<i>Das Recht: Mittel oder Hindernis der Macht?</i>	
Justice: Tool of power or check of power?	
<i>Tuori, Kaarlo: Perustuslakivaliokunta ja oikeuden kehittäminen – ylin lainkäyttö valtiovallan kolmijaon rajoilla.....</i>	103
<i>Der Verfassungsausschuss und die Entwicklung des Rechts – die höchste Rechtsprechung an den Grenzen der Gewaltenteilung</i>	
Constitutional control and the development of the law – supreme jurisdiction and the division of powers	
<i>Tuori, Kaius: Oikeus, identiteetti ja legitimitetti Euroopan murroksessa .....</i>	1052
<i>Recht, Identität und Legitimität im Wandel Europas</i>	
Justice, identity and legitimacy in a changing Europe	
<i>Wuolijoki, Sakari: Dosentuurit ja Professor of Practice -tehtävät oikeustieteessä.....</i>	120
<i>Dozenturen und “Professor of Practice”-Stellen in der Rechtswissenschaft</i>	
Adjunct Professors and Professors of Practice in Law	

Väitöksiä

Dissertationen • Dissertations

<i>Heinilä, Aleks:</i> Demokraattinen oikeusvaltio ja maankäyttö- ja rakennuslaki	253
<i>Heinilä, Aleks:</i> Oikeus rakentaa. Tutkimus suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamispäätöksenteosta maankäyttö- ja rakennuslain järjestelmässä (<i>Eija Mäkinen</i>)	259
<i>Peterzens-Nysten, Tini:</i> Oikeudellistuva kulttuuriperintö	735
<i>Peterzens-Nysten, Anri (Tini):</i> Kulttuuriesineen suoja. Laittoman kulttuuriesineen palauttaminen kansainvälisenä ongelmana (<i>Eva Tammi-Salminen</i>)	741
<i>Salminen, Jaakko:</i> Tuotantovastuun käsite, metodit ja merkitys	581
<i>Salminen, Jaakko:</i> From National Product Liability to Transnational Production Liability: Conceptualizing the Relationship of Law and Global Supply Chains (<i>Vibe Ulfbeck</i>)	594
<i>Savolainen, Hanna:</i> Noteeraamattoman yhtiön vähemmistöosakkeen lunastushinta	754
<i>Savolainen, Hanna:</i> Noteeraamattoman yhtiön vähemmistöosakkeen määrittäminen osakeyhtiölain 18 luvun mukaisissa lunastuksissa (<i>Veikko Vahtera</i>)	762

Oikeuskäytäntöä

Rechtsprechung • Legal Cases

Henkilötietojen säilytys henkilökisterissä ja arkistointi – KHO 2017:34 (<i>Tomi Voutilainen</i>)	143
Kaksi vaatimusta samastamisesta – oikeustapauskommentti ratkaisuihin KKO 2017:94 ja THO 26.10.2016 nro 1070 (<i>Anssi Kärki</i>)	270
KHO 2017:53 – lisähuomioita keskusteluun maksukyvyttömän velallisen ympäristövastuista (<i>Tuomas Hupli</i>)	281
KKO 2018:19 – Suunnatun osakeannin hyväksyttävyyden (Veikko Vahtera) ..	775
KKO 2018:37 – Yhteistyösopimuksen irtisanominen (<i>Julia Ahlfors</i>)	787
Koskeeko testamentin tulkintakannetta kohtuullisen ajan sääntö? – KKO 2017:49 (<i>Tapani Lohi</i>)	131
Kunnanjohtajan kohdistuvan luottamuspuolan tulkinta oikeuskäytännössä (<i>Saanareetta Virikko</i>)	153
Maksuliikesopimuksen ehtojen muuttaminen – Euroopan unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu C-375/15 maksupalveludirektiivin tarkoittamasta pysyvästä välineestä (<i>Jyri Terämaa</i>)	456
Rikoksen tuottaman taloudellisen hyödyn arviointi ja menettämisseuraamuksen kohdistaminen työturvallisuusrikosasiassa – KKO 2018:14 (<i>Enni Ala-Mikkula</i>)	444

Samastaminen rikosasiassa – oikeustapauskommentti ratkaisusta KKO 2018:20 (<i>Anssi Kärki</i>)	599
---	-----

Kirjallisuutta

Literatur • Literature

Batlan, Felice: Women and Justice for the Poor: A History of Legal Aid, 1863–1945 (<i>Marianne Vasara-Aaltonen</i>)	475
The Child’s Interests in Conflict. The intersections between society, faith and culture. Edited by Maarit Jänträ-Jareborg (<i>Markku Helin</i>)	164
Evald, Jens: Alf Ross – a Life (<i>Markku Helin</i>)	608
Galdia, Marcus: Lectures on Legal Linguistics (<i>Heikki E. S. Mattila</i>)	807
Gordon, Robert W.: Taming the Past: Essays on Law in History and History in Law; The New Legal Realism: Translating Law-and- Society for Today’s Legal Practice. Volume I. Edited by Elizabeth Mertz – Stewart Macaulay – Thomas W. Mitchell; Snyder, Brad: The House of Truth: A Washington Political Salon and Foundations of American Liberalism; White, G. Edward: Law in American History. Volume II: From Reconstruction through the 1920s (<i>Toni Malminen</i>)	166
Kivivuori, Janne – Aaltonen, Mikko – Näsi, Matti – Suonpää, Karoliina – Danielsson, Petri (toim.): Kriminologia – rikollisuus ja kontrolli muuttuvassa yhteiskunnassa (<i>Esko Yli-Hemminki</i>)	613
Mattila, Heikki E. S.: Vertaileva oikeuslingvistiikka. Juridinen kielen- käyttö, lakimieslatina, kansainväliset oikeuskielet (<i>Jaakko Husa</i>)	803
Mäki-Petäjä-Leinonen, Anna – Karvonen-Kälkäjä, Anja: Vanhuus- oikeuden perusteet (<i>Markku Helin</i>)	1084
Norri, Matti: Laki ja miten se luetaan (<i>Heikki Halila</i>)	469
Norri, Matti – Kekkonen, Jukka – Knuutila, Jyrki: Polttorovioltta pyhimykseksi: Jeanne D’Arcin oikeusmurha (<i>Antti Tapanila</i>)	300
The Oxford Handbook of Legal History. Edited by Pihlajamäki, Heikki – Dubber, Markus D. – Godfrey, Mark (<i>Toni Malminen</i>)	1086
Raitio, Juha: Oikeusvaltion ääriiivat (<i>Raimo Siltala</i>)	800
Ruohonen, Janne – Vahtera, Veikko – Penttilä, Seppo: Kuntayhtiö (<i>Ville Pönkä</i>)	294
Siro, Jukka: Huumausainerikokset (<i>Matti Tolvanen</i>)	179
Tamm, Ditlev: Juraens 100 bedste historier – rettens kulturhistorie fra middelalderen til i dag (<i>Heikki E. S. Mattila</i>)	472
Toimitukselle saapunutta kirjallisuutta.....	183, 617, 1090

Keskustelua

Discussion • Discussion

Kommentti verotutkimuksen intressiristiriitoihin (<i>Erkki Tiitta</i>).....	480
---	-----

Personalia

Veikko O. Hyvönen in memoriam (<i>Erkki J. Hollo</i>)	810
---	-----

Ajankohtaista

Aktuelle Nachrichten • Current Issues

Oikeus ja digitalisaatio (Sakari Melander)	818
Lakimies-aikakauskirjan vuoden 2018 referee-asiantuntijat	1091
Olga ja Kaarle Oskari Laitisen säätiön myöntämät apurahat	619
Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen toimintakertomus 2017	483
Tämän numeron kirjoittajat	183, 305, 494, 621, 813, 1096
Vuoden 2018 apurahat ja palkinnot	1092

Vuosikerran 2018 numeroiden sisällysluettelot

1 (n:o 1), 141 (n:o 2), 309 (n:o 3–4), 467 (n:o 5), 625 (n:o 6), 815 (n:o 7–8)

Kirjoittajat

Aalto-Setälä Minna	240
Ahlfors Julia	787
Ala-Mikkula Enni	444
Alén-Savikko Anette	975
Asp Aapo	1024
Ballardini Rosa	975
Band Anna	1024
Björkroth Tom	311
Esko Timo	112
Halila Heikki	469
Heinilä Aleksi	253
Helin Markku	164, 608, 1084
Hollo Erkki J.	810
Huhta Kaisa	412
Hupli Tuomas	281
Husa Jaakko	803
Hyvönen Salla	698
Jukka Leena	343

Karjalainen Katja	727
Kemppinen Heikki	493
Kimpimäki Minna	677
Koivisto Ida	627
Koulu Riikka	840
Kuoppamäki Petri.....	996
Kurki Visa.....	469, 820
Kärki Anssi	270, 599
Lammi Sonja	541
Leino-Sandberg Päivi	567, 1060
Lindroos-Hovinheimo Susanna	52
Linna Tuula	651
Linnanmäki Kirsikka	727
Lohi Tapani	131
Loisa Marko	1079
Luukkonen Marja	200, 387
Malminen Toni	166, 1086
Mattila Heikki E. S.	472, 807
Melander Sakari	574, 818
Mikkilä Tanja	727
Miklóssy Katalin	1066
Mustasaari Sanna	727
Mylly Tuomas	311
Mähönen Jukka	928
Mäihäniemi Beata	1024
Mäki-Petäjä-Leinonen Anna	3, 727
Mäkinen Eija	259
Nieminen Liisa	143
Norr Joonas	177
Norros Olli	720
Oker-Blom Max	240
Pekkarinen Elina	29
Peterzens-Nysten Tini	735
Pihlajarinne Taina	975
Pönkä Ville	294
Pöysti Tuomas.....	868
Raitasuo Santtu	227, 363
Riekkinen Juhana	75
Salminen Jaakko	581, 1073
Savolainen Hanna	754
Siltala Raimo	800
Siro Jukka	493
Tammi-Salminen Eva	741
Tapanila Antti	300
Tarasti Lauri	432
Tarkka Anna-Stiina	516
Terämaa Jyri	456
Tiitta Erkki	480
Tolvanen Matti	179
Tuori Kaarlo	103, 1047

Tuori Kaius	1052
Ulfbeck Vibe	594
Vahtera Veikko	762, 775
Vasara-Aaltonen Marianne	475
Viljanen Mika.....	954
Virikko Saanareetta	153
Voutilainen Tomi	143, 904
Vuorinen Jarkko	311
Wuolijoki Sakari	120
Yli-Hemminki Esko	613